

Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție

Sesiunea noiembrie 2022 – martie 2023

Comisia de evaluare pentru Secția contencios administrativ și fiscal

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 19 alin. (7) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ÎCCJ, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 960/2021, în urmă evaluării actelor întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia:

CANDIDAT: COD 1019

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești transmise, conform art. 16 alin. 7 din Regulament, de către curțile de apel ;
- 10 lucrări întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia, atașate cererii de înscriere, conform art. 6 alin. (6)-(7) din Regulament
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare - *nu este cazul*
- sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare - *nu este cazul*

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: *nu este cazul*
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: *nu este cazul*
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: *nu este cazul*

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) **Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare: *nu este cazul***
- b) **Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 18 alin. (3) din Regulament: *nu este cazul***
- c) **Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: *nu este cazul***

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitate de analiză și sinteză

Punctaj acordat – 12 puncte

Motivare: Candidatul dovedește, în general, o bună capacitate de sinteză, argumentele părților fiind sintetizate eficient (ex. hotărârile nr. 1, 5, 6, 9 selectate de comisie).

Cu toate acestea, în unele cazuri, aceste argumente sunt prezentate extensiv (spre exemplu, hotărârea nr. 26 selectată de comisie, în care susținerile părților se întind pe 37 din cele 100 de pagini ale hotărârii, hotărârea nr. 20 selectată de comisie, în care susținerile părților se întind pe 14 pagini din 23; la hotărârea 25 selectată de comisie, 14 pagini din cele 21 sunt ocupate de circumstanțele cauzei).

Deși sunt redată o mulțime de detalii care puteau lipsi (hotărârile nr. 2 și 20, selectate de comisie), motivele de recurs sunt analizate punctual.

În unele hotărâri, probele sunt redăte descriptiv, așa cum au fost enumerate de părți, împreună cu teza probatorie pe care o susțin, în opinia părții, deși aprecierea valorii probatorii a acestora ar trebui să aparțină instanței, potrivit art. 264 C. proc. civ. (spre exemplu, pagina 1, hotărârea nr. 1 selectată de comisie; pagina 37, hotărârea nr. 26 selectată de comisie; pagina 7, hotărârea nr. 4 selectată de comisie).

b) Coerență în exprimare

Punctaj acordat – 8 puncte

Motivare: Hotărârile sunt în general redactate într-un stil coerent, însă prezintă unele deficiențe de exprimare, sub aspectul corectitudinii gramaticale și utilizării punctuației.

Astfel, există dezacorduri între subiect și predicat, dar și de altă natură: "Trebuie precizat, ca un prim aspect, că prin Hotărârea nr./18 mai 2011 dată de Guvernul României, publicată în Monitorul oficial al României nr./31 mai 2011, *s-a modificat și completat unele anexe la Hotărârea Guvernului nr./2001*"; "excepțiile netimbrării și lipsei calității de reprezentant ales *al* avocatului" (pagina 5, hotărârea nr. 1 selectată de comisie); "*Dispozițiile* art. 453 alin. 1 Cod procedură civilă *prevede*" (pag.15, hotărârile nr. 2 și 9 selectate de comisie); "Din această perspectivă, *dispozițiile* art. 65 alin. 2 și art. 133 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului cadru din Legea nr. 98/2016, Norme adoptate prin H.G. nr. 395/2016, *prevede* obligația legală a autorității contractante"; "Petenta echivalează această aserțiune că *faptul că îi este lăsată autorității contractante atributul exclusiv de a decide cu privire la evaluarea ofertelor.*" (pagina 11, hotărârea nr. 15 selectată de comisie).

"Totodată, din actele de la dosar nu rezultă că *s-a comunicat* administrațiilor bazinale de apă și cele două hotărâri, nr.4 și5, *nici actele* premergătoare/pregătitoare (referatele justificative) care au stat la baza acestor hotărâri, *ci doar s-a comunicat* organigrama cadru rezultată în urma modificărilor aduse de cele două hotărâri ale Consiliului de Conducere al pâratei (f. 35 – 36, vol. I dosar)." (pagina 5, hotărârea nr. 3 selectată de comisie)

"*Susținerea pâratei DGSC potrivit căruia* mecanismul prevăzut de pct-ele 2, 3 alin. 2, 5 și 6 alin. 2 din OMF nr. 1899/2004, care se referă la procedura administrativă privind restituirea sumelor, nu are relevanță în contextul în care actul normativ superior ca forță de aplicabilitate, respectiv Legea nr. 554/2004, prevede că se poate cere și, în măsura în care se admite anularea actului administrativ, se poate admite cererea privind restabilirea situației anterioare (restituirea prestațiilor)." (pag. 39, hotărârea nr. 26)

"Conform acestor norme legale, procedura de atribuire se face prin atribuire directă, *documentele* care sunt necesare pentru depunerea dosarelor de participare la procedura de atribuire *fiind*, de asemenea, *prevăzută* de legiuitor în aceste acte normative." (...) "În schimb, menține dispozițiile instanței de fond cu

privire la soluționarea excepțiilor procesuale invocate în dosarul de primă instanță, respectiv soluțiile date *asupra excepției* lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Primarul Comunei A. și lipsa de interes cu privire la petitul 2 al acțiunii introductive de instanță.” (pagina 10, hotărârea nr. 16 selectată de comisie)

”Însă, în timp ce O.G. nr. 109/2000 are în vedere procedura de autorizare cu caracter general, pentru toate domeniile de pregătire profesională a adulților, *Legea nr. 200/2004, anexele 2 și 3, și O.G. nr. 27/2011 are în vedere*” (pagina 5, hotărârea nr. 17 selectată de comisie)

Greșelile de punctuație sunt și ele prezente, cum ar fi virgula între subiect și predicat (*”Astfel, cererea depusa de intimata în data de 14.12.2018, a primit termen pentru verificare la data de 22.04.2019”*— hotărârea nr. 21, p. 3; *”Așa cum s-a precizat anterior, hotărârile prin care Consiliul de Conducere a dispus modificarea organigramelor administrațiilor bazinale și a sistemelor de gospodărire a apelor și hidrotehnice, nu au fost comunicate Administrației Bazinale de Apă M., ci doar organigrama cu noile funcții în cadrul acestei din urmă instituții”*- pagina 5, hotărârea nr. 3 selectată de comisie; *”deși reclamantul s-a adresat în mai multe rânduri cu solicitarea către pârâtă de a-i fi comunicate cele două acte administrative, pârâtă, a refuzat, implicit, să i le comunice”*- pagina 8, hotărârea nr. 3 selectată de comisie; *”Dreptul românesc contemporan, nu acordă practicii judiciare calitatea de izvor de drept”* (pagina 4, hotărârea nr. 24 selectată de comisie); De asemenea, *solicitarea suspendării în parte a dispozițiilor din Anexa 4 – Centralizatorul nr. 4, pozițiile 5 și 6 referitoare la speciile de gâscă de vară și gărlia mare, a fost analizată prin prisma aceluiași argumente mai sus precizate.* (pagina 11, hotărârea nr. 28 selectată de comisie)

Fraza este uneori greoaie și dificil de înțeles. Spre exemplu, cităm următoarele:

”Însă, în analiza condițiilor cumulative ale cazului bine justificat și existența unei pagube iminente nu este suficientă constatarea aparenței de nelegalitate strict cu privire la verificarea regularității procedurii administrative, aceasta fiind de fapt o condiție prealabilă analizei celor două condiții de fond, ci aparența de nelegalitate poate fi circumscrisă unor motive ce țin de fondul raportului de drept administrativ, de legalitatea substanțială a celor două acte administrative supuse evaluării în prezenta cauză Motiv pentru care această aparență de presupusă nelegalitate a hotărârilor emise de pârâtă va sta la baza analizei existenței sau inexistenței cazului bine justificat, precum și a existenței prejudiciului iminent creat membrilor de sindicat reprezentați de reclamant.” (hotărârea nr. 3, pagina 8)

"Așadar, critica recurentului cum că instanța de fond nu a analizat argumentul indicat de acesta în acțiunea introductivă de instanță că, potrivit adreselor emise de pârâtul intimat, ar fi fost obligat să le pună în practică ca urmare a solicitărilor făcute de intimat, este lipsit de relevanță din moment ce din conținutul acestor adrese nu rezultă o astfel de obligație impusă de intimat – greu de imaginat o astfel de obligație în condițiile în care recurentul se ghidează după principiul autonomiei locale – și nici modul în care se vor achita aceste sume și plafonul acestora." (hotărârea nr. 14, pagina 10)

"În continuare, nu va analiza celelalte apărări ce privesc, practic, elementele de fond ale răspunderii disciplinare, respectiv faptul că ar exista un dosar penal aflat în lucru la DNA – Serviciul Teritorial M., la care se referă recurenta pârâtă, sau că altă persoană s-ar face vinovată de un eventual prejudiciu ori pentru că prejudiciul nu există pentru că valorile mai mari decontate față de cele inițial aprobate întrucât aceste valori mai mari au fost aprobate prin hotărâri de consiliu local nr.2 și3/2018, întrucât nu mai au relevanță din moment ce elementele de bază ale răspunderii disciplinare practic nu mai există ca urmare a constatării autorității de lucru judecat în cauza de față a sentinței nr. a, rămasă definitivă prin decizia nr. a, în condițiile mai sus indicate." (pagina 21, hotărârea nr. 20)

"Totodată, nu consideră ca fiind justificate motivele invocate de administratorul societății indicate prin nota explicativă dată organelor fiscale la data de 26.06.2018: faptul că are examene de licență de susținut, că sunt programate concedii de odihnă în vara anului 2018 nu sunt suficiente pentru a fi considerate astfel de motive pe care legiuitorul le-a avut în vedere în dispozițiile art. 122 alin. 5 Cod procedură fiscală." (pagina 5, hotărârea nr. 21)

În alte cazuri, propozițiile sunt pur și simplu eliptice de predicat:

"Reclamanta a solicitat obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată atât prin cererea de chemare în judecată, cât și cu ocazia concluziilor orale formulate în cursul dezbaterilor și a concluziilor scrise depuse la dosar. Astfel, prima condiție." (pagina 17, hotărârea nr. 4 selectată de comisie)

"Din acest punct de vedere, în funcție de circumstanțele cauzei, pe baza argumentelor de fapt și de drept prezentate de partea interesată, în cazul de față de recurenta reclamantă, care trebuie să ofere indicii suficiente pentru răsturnarea prezumției de legalitate de care se bucură actul administrativ." (hotărârea nr. 8 selectată de comisie, pagina 13)

"Or, cum această decizie nu a fost atacată cu plângere, intrând astfel în circuitul civil, evident că în măsura în care sunt instituite obligații în sarcina participanților la procedură, inclusiv și mai ales în sarcina autorității contractante, neexecutarea acestei decizii echivalează cu neexecutarea legii, tocmai pentru că actul administrativ jurisdicțional, decizia nr./...../...../22 iulie 2021". (pagina 10, hotărârea nr. 15 selectată de comisie)

"Elementele comune ale acestui comun *modus operandi*, care dovedesc, în fapt, o rezoluție unică din partea reclamantei și a societăților „partenere” comercial în fraudarea fiscală a bugetului de stat, după cum urmează”: (...) (pagina 94, hotărârea nr. 26 selectată de comisie)

Candidatul folosește frecvent sintagma de legătură "*pe de-o parte*", fără ca în continuarea frazei sau a raționamentului să mai existe continuarea firească "*pe de altă parte*". Spre exemplu:

"Important de relevat, în contextul prezentului litigiu și în raport de înscrisurile aflate la dosar, rezultă că, pe de-o parte, gestionarul a avut acțiuni preventive de recoltare a faunei cinegetice, inclusiv a animalelor sălbatice care au distrus cultura agricolă a recurentei – mistreți –, că a asigurat hrană complementară asigurată mistreților, astfel că se poate considera că gestionarul fondului cinegetic și-a îndeplinit obligațiile legale." (hotărârea nr. 13, pagina 6)

Din contră, alteori se folosește corolarul acestei sintagme, "*pe de altă parte*", fără ca acesta să vină în continuarea firească a unui raționament în care există mai multe argumente privite comparativ sau în completare. Spre exemplu: "*Pe de altă parte*, instanța reține că actul administrativ jurisdicțional, ca orice act administrativ, se bucură de prezumția de legalitate" (hotărârea nr. 15, pagina 10),

Exprimarea prezintă și ea carențe ("*indică că*," fila 11, hotărârea nr. 14 selectată de comisie).

În sfârșit, construcția frazei este uneori marcată de fragmentări și repetiții inutile, care afectează coerența acesteia:

"Nu în ultimul rând, *pârâta* prin faptul că nu a justificat în ce și cum ar fi fost prejudiciat bugetul UE de fapt, reține, *pârâta* nu a motivat, din această perspectivă, actul administrativ atacat de reclamantă, deși acesta era un element de fapt esențial pentru justificarea reținerii neregularității (...)" (pagina 17, hotărârea nr. 4 selectată de comisie)

"În ce privește cea de a doua excepție a inadmisibilității invocată de intimata B, pretinsa investire a instanței în mod incomplet, *în fapt* constată că, *în fapt*, nu este o excepție veritabilă." (pagina 8, hotărârea nr. 15 selectată de comisie)

"Din acest punct de vedere, deși petenta susține că *C.N.S.C. în această primă decizie, dar nici în cea de a doua decizie atacată cu plângere în prezenta cauză, autoritatea administrativ jurisdicțională* nu arată prevederile legale și ce autorizații sau atestate pentru realizarea obiectului procedurii de achiziție publică ar trebui să fie luate în considerare, nu va reține acest argument invocat de petentă, el fiind unul nefondat." (pagina 10, hotărârea nr. 15 selectată de comisie)

c) Argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat – 9 puncte

Motivare: Considerentele au uneori un caracter sumar, argumentele părților fiind analizate succint. Aceste motivări simpliste corespund însă, în general, unor cauze lipsite de complexitate. (ex. hotărârile nr. 19, 21 și 22 selectate de comisie).

În alte cazuri, chiar dacă uneori motivarea nu este foarte elaborată, ea este una punctuală și coerentă, problema de drept fiind corect identificată și analizată (spre pildă, hotărârile nr. 1, 8, 9, 20, 24) selectate de comisie.

Există însă și hotărâri în care candidatul procedează la o analiză complexă și completă a argumentelor părților (hotărârile nr. 26, 27 și 30 selectate de comisie).

Hotărârea nr. 3 cuprinde referiri generice la literatura de specialitate, specifice mai degrabă unei lucrări de specialitate juridică decât unei hotărâri judecătorești.

În unele cazuri, analiza hotărârilor a reliefat folosirea unor motivări șablon, cum este cazul hotărârilor nr. 2 și 9 selectate de Comisie, care sunt identice, chiar și în privința erorilor de exprimare și gramaticale.

Hotărârea nr. 23 relevă o interpretare greu de susținut din perspectiva jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție a noțiunii de "eroare materială" ca motiv al contestației în anulare prevăzut de art. 503 alin. 2 pct. 2 Cod procedură civilă, argumentarea fiind una deficitară din punct de vedere al logicii juridice și anume: "*contestatorul are în vedere o eroare materială a*

instanței de recurs, critica vizând pronunțarea de către instanța de recurs asupra unui obiect juridic ce nu a fost supus judecății în prima instanță și nici prin intermediul căii de atac extraordinare de atac a recursului exercitat de reclamant pentru membrul de sindicat reprezentat.”

Argumentația este uneori greu de urmărit, așa cum este cazul în exemplul de mai jos:

”Or, îi revine pârâtei de a respecta o limită a rezonabilității și a principiului proporționalității prin constatarea unei neregularități în raport de care nu explică în ce ar consta prejudiciul adus bugetului UE și nici cum este afectat, printr-o neregularitate într-o procedură derulată în condițiile mai sus amintite cu 7 ani înainte și în condițiile în care, în baza acestei proceduri finalizate și a semnării contractului de executare nr./20.10.2007, la data încheierii contractului de finanțare lucrările erau executate în proporție de 50%.” (pag.17, hotărârea nr. 4)

”În ce privește dispozițiile solicitate a fi suspendate, din Ordinul nr./2020, constată că art. 4 alin. 1 din Ordin se referă la modificarea condițiilor ecologice din cuprinsul fiecărui fond cinegetic, în funcție de care, la solicitarea gestionarilor fondurilor cinegetice sau a structurilor teritoriale de specialitate ale autorității publice centrale care răspund de vânătoare, pot fi reasezate cotele de recoltă aprobate prin Ordin nu face obiectul concret al solicitării de suspendare solicitată de reclamantă.” (pagina 12, hotărârea nr. 28 selectată de comisie)

”Revine, din această perspectivă, să analizeze în cauza de față dacă aceste circumstanțe imprevizibile, considerate ca atare de către reclamantă, ca autoritate contractantă, să interpreteze în mod obiectiv existența acestor circumstanțe în raport de necesitatea realizării lucrărilor suplimentare, descrise în actul adițional nr./2015 și dispoziția de șantier nr./2015.”(...)

Jurisprudența CJUE, în interpretarea Directivei 2004/18/CE a Parlamentului și Consiliului European din 31 martie 2004 – act legislativ UE aplicabil în cauza de față și din perspectiva legislației naționale care face trimitere la această Directivă, cum este și cazul Ghidului, dar și din perspectiva faptului, după cum se va arăta în continuare, pentru că finanțarea lucrărilor suplimentare a fost asigurată din fonduri UE, fonduri de coeziune, prin intermediul structurilor specializate ale pârâtului –, este constantă atunci când stabilește că art. 2 din Directivă („Autoritățile contractante tratează operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează potrivit principiului transparenței”) trebuie interpretat în sensul că, după atribuirea unui contract de achiziții publice, acestuia nu îi poate fi adusă o modificare substanțială fără

inițierea unei noi proceduri, și aceasta pentru că în cazul intervenirii unor astfel de modificări substanțiale a contractului inițial este necesar a fi create aceleași condiții ansamblului operatorilor economici (paragrafele 38 și 40, cauza C-549/14 mai sus citată). ” (hotărârea nr. 5, pag.23)

În unele cazuri, în situația hotărârilor pronunțate în primă instanță, dispozitivul nu cuprinde mențiunea prevăzută de dispozițiile art. 425 alin. 3, teza finală, respectiv instanța unde se depune calea de atac. (spre exemplu, hotărârea nr. 3 selectată de comisie).

La hotărârea nr. 15, reducerea cheltuielilor de judecată este foarte sumar explicată: *”Având în vedere, însă, complexitatea cauzei, jurisprudența raportată la cauze asemănătoare, va reține că este justificată în parte obligarea petentei la plata acestor cheltuieli, însă nu poate acorda intimei cheltuieli ce au, în mod evident, o valoare disproporționată în raport cu obiectul cauzei”.*

La hotărârea nr. 16 se remarcă o contradicție între considerente și dispozitiv, întrucât în dispozitiv se dispune în tot casarea cu trimitere, fără a se menține nimic din sentința atacată, în vreme ce în considerente se arată că : *”În schimb, menține dispozițiile instanței de fond cu privire la soluționarea excepțiilor procesuale invocate în dosarul de primă instanță, respectiv soluțiile date asupra excepției lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Primarul Comunei A. și lipsa de interes cu privire la petitul 2 al acțiunii introductive de instanță.”*

Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale, ca și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului este pertinent valorificată, referirile la aceasta, deși nu foarte numeroase, fiind integrate în context și folosite în situații relevante. (ex. hotărârile 7, 15 și 26 selectată de comisie)

d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor

Punctaj acordat – 5 puncte

Motivare: Pentru acest candidat, datele statistice relevante sunt cele pentru perioada 28.03.2022 – 31.12.2022, perioadă în care se constată respectarea exigențelor termenului rezonabil. Astfel, perioada medie de soluționare a

cauzelor a fost de 3,8 luni, au existat minime depășiri în cazul termenului de motivare a hotărârilor (în medie, 14 zile), la o încărcătură semnificativă, sub media secției în care și-a desfășurat activitatea. Candidatul a fost președinte al Curții de Apel în perioada 21 septembrie 2009 – 6 ianuarie 2011 și a avut în timp atribuții privind formarea profesională a judecătorilor, respectiv atribuții privind analiza practicii instanței de control judiciar.

V. Punctaj total – 34 puncte

Data: 3.03.2023

Comisia de evaluare pentru Secția contencios administrativ și fiscal